

PenSam

Rapportering om

Aktivt ejerskab

2020

PenSam Pension
Jørgen Knudsens Vej 2
3520 Farum

PenSam

Rapportering om PenSam's arbejde med aktivt ejerskab 2020

Aktivt ejerskab er en integreret del af PenSam's arbejde som en ansvarlig investor - dels fordi rollen som institutionel investor forpligter, dels fordi virksomheder har behov for ejere, der kan tage en aktiv del i en konstruktiv dialog. Derfor bakker PenSam op om anbefalingerne fra Komitéen for god selskabsledelse om aktivt ejerskab.

Det aktive ejerskab foregår på flere niveauer:

1. Eksterne forvaltere i dialog med porteføljevirkomheder på PenSam's vegne
2. PenSam's samarbejdspartner; Sustainalytics i dialog med udvalgte virksomheder
3. PenSam i direkte dialog med udvalgte danske virksomheder
4. Stemmeafgivning på alle generalforsamlinger
5. Diverse

Ad 1. Eksterne forvaltere i dialog

PenSam har eksterne forvaltere til at håndtere aktieinvesteringerne. Disse forvaltere har løbende dialog med mange af de virksomheder, hvori PenSam investerer. PenSam har ikke længere en særskilt dansk aktieportefølje, og de danske aktier er en del af den globale aktieportefølje. Ved udgangen af 2020 var der aktiebeholdninger i 17 danske virksomheder.

Ad 2. Samarbejde med Sustainalytics

PenSam samarbejder med screenings- og engagement-selskabet, Sustainalytics, der bl.a. screener og er i dialog med selskaber om efterlevelse af de internationale konventioner, der er omfattet af FN's Global Compacts 10 principper om respekt for menneskerettigheder, arbejdstagerrettigheder, miljø og klima samt antikorrupsion.

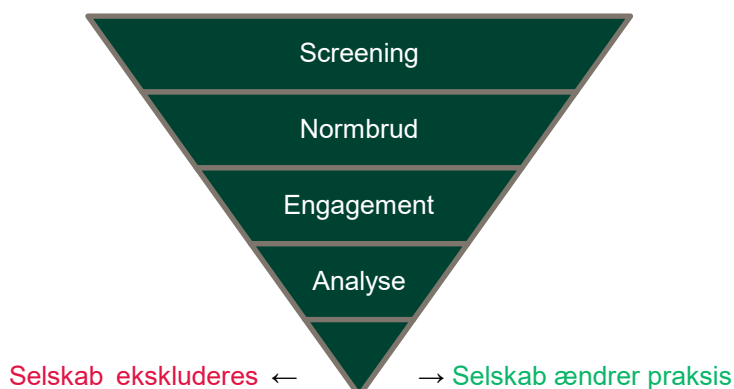
PenSam fremsender hvert halve år en liste til Sustainalytics med oplysning om PenSam's selskabsinvesteringer. Sustainalytics vurderer selskaberne og giver feedback på de selskaber, hvor der er forskellige problemstillinger.

Sustainalytics vurderer, om der er sket normbrud, og hvis det er tilfældet, opstartes en dialog, hvor der opstilles mål for, hvilke ændringer selskabet bør foretage for at ændre praksis. Det vurderes løbende, om der sker en positiv udvikling i selskabet. Hvis engagementdialogen ikke medfører ændringer, kan det i sidste ende medføre, at selskabet ekskluderes fra PenSam's investeringsportefølje.

I den seneste vejledning fra Erhvervsministeriet vedrørende ansvarlige investeringer står der blandt andet, at frasalg og eksklusion i de fleste tilfælde anses som værende den sidste udvej, eller er reserveret til de mest alvorlige sager. Det fremgår desuden, at dialog med selskabet ofte er den bedste løsning, eftersom dette kan medføre den fornødne adfærd ændring, som ønskes af et selskab, der forårsager eller bidrager til negative indvirkninger på menneskerettigheder, arbejdstagerforhold og miljø mv. Hvor en aktiv indsats har vist sig ikke at skabe de nødvendige resultater, eller hvor den negative indvirkning er betydelig og det vurderes, at en aktiv indsats ikke vil bære frugt inden for en acceptabel tidshorisont, er det muligt at ekskludere selskabet.

Screeningsprocessen

Figuren nedenfor illustrerer den overordnede screeningsproces og forklares nedenfor.



Sustainalytics udfører screening af PenSam's porteføljer. Ved mistanke om normbrud - dvs. overtrædelse af konventioner og internationale aftaler - undersøges sagen nærmere. Ved konstatering af normbrud indleder Sustainalytics en engagementsproces med selskabet. Det vurderes løbende, om der sker en positiv udvikling i selskabet. På baggrund af engagement udfører Sustainalytics analyser af selskabet, som PenSam løbende vurderer. Dette vil resultere i to scenarier; selskabet ændrer praksis eller selskabet ekskluderes og frasælges.

Sustainalytics har i 2020 på vegne af PenSam været i dialog med i alt 77 virksomheder om 87 sager, hvor der er sket overskridelser af internationale normer. 11 sager i 11 virksomheder er løst, ligesom der er sket fremskridt i mange af de øvrige sager. Per 31.12.2020 er der dialog med 60 selskaber om 64 sager. Derudover er Sustainalytics på vegne af PenSam i dialog med 28 selskaber indenfor områderne af fair skat og børnearbejde i kakaoindustrien. Yderligere data om dialogen med virksomheder kan ses på: https://www.pensam.dk/om_pensam/investeringer/aktivt_ejerskab_og_dialog

Skatteengagement med 20 globale virksomheder

Fair skat er et prioriteret fokusområde for PenSam. Dagsordenen er vigtig, idet korrekt skattebetaling er en forudsætning for finansiering af en velfungerende offentlig velfærdssektor, som PenSam's kunder er ansat i.

PenSam deltager i samarbejde med andre institutionelle investorer via Sustainalytics i et dialog/engagement program med 20 multinationale selskaber fra USA, Europa og Asien indenfor forskellige sektorer, herunder teknologi og farmaci. Fokus i programmet er at øge virksomhedernes transparens om bl.a. skattepolitikker, skattebetalinger og land for land rapportering. Der er mange grå områder indenfor skat, og mange selskaber henholder sig til, at man følger lovens bogstav, hvorimod man i mange tilfælde kan diskutere, om man følger ånden i loven.

PenSam's observationsliste

Sustainalytics har en igangværende dialog på PenSam's vegne med nedennævnte selskaber (gældende januar 2021):

Selskaber	Land
Arbejdstagerrettigheder	
Amazon.com Inc	USA
Sibanye-Stillwater Mining Company	Sydafrika

Forretningsetik	
AMP Limited	Australien
Barclays Bank	England
Bausch Health Companies	Canada
BMW	Tyskland
China Huarong Asset Management Co Ltd	Kina
Citigroup	USA
Commonwealth Bank of Australia	Australien
Credit Suisse Group	Schweiz
Daimler AG	Tyskland
Deutsche Bank AG	Tyskland
Goldman Sachs	USA
ING Groep N.V.	Holland
JBS S.A.	Brasilien
Samsung BioLogics Co Ltd.	Sydkorea
Samsung C&T Corp	Sydkorea
Samsung Electronics Co., Ltd.	Sydkorea
Swedbank	Sverige
Telefonaktiebolaget LM Ericsson	Sverige
Teva Pharmaceutical Finance Co. BV	Israel
Toshiba Corp.	Japan
Wells Fargo	USA
Westpac Banking Corporation	Australien
Klima og miljø	
3M Co	USA
Adani Ports & Special Economic Zone Ltd.	Indien
Dupont de Nemours, Inc.	USA
Mining and Metallurgical Company NORILSK NICKEL PJSC	Rusland
PT Indonesia Asahan Aluminium (Persero)	Indonesien
The Chemours Company	USA
Volkswagen	Tyskland
Menneskerettigheder	
Andritz	Østrig
Atlantia	Italien
Bausch Health Companies Inc	Canada

Bayer	Tyskland
Bolloré	Frankrig
BRF S.A.	Brasilien
Caterpillar Inc	USA
Centrais Elétricas Brasileiras SA	Brasilien
China Railway Group Ltd	Kina
Edison Int.	USA
Facebook Inc	USA
Johnson & Johnson	USA
McKesson Corp	USA
MTN Group Limited	Sydafrika
OCP S.A.	Marokko
Olympus Corporation	Japan
Pan American Silver Corp	Canada
Petroleum National	Malaysia
PG&E Corp	USA
Rio Tinto	Brasilien
Sanofi	Frankrig
Siemens AG	Tyskland
Siemens Gamesa Renewable Energy	Spanien
Stryker Corp.	USA
Uber Technologies	USA
Vale	Brasilien
Volvo	Sverige
Wilmar International Limited	Singapore
ZTE Corporation	Kina
Skat	
Adobe Inc	USA
Amgen Inc	USA
Apple	USA
ASML Holding N.V.	Holland
Bayer AG	Tyskland
Biogen Inc.	USA
CLS Ltd	Australien
Daiichi Sankyo Co Ltd	Japan
Hon Hai Precision Industry Co., Ltd.	Taiwan

Illumina Inc.	USA
Intel Corp	USA
Johnson & Johnson	USA
Lonza Group AG	Sweiz
Merck & Co Inc	USA
Microsoft Corp	USA
Regeneron Pharmaceuticals Inc.	USA
SAP SE	Tyskland
Tencent Holdings Ltd	Kina
Texas Instruments Incorporated	USA
Zoetis Inc	USA
eBay Inc	USA
Børnearbejde i kakaoindustrien	
Barry Callebaut AG	Schweiz
Cargill, Inc.	USA
Lindt & Sprüngli AG	Schweiz
Mondelez International, Inc.	USA
Nestlé S.A.	Schweiz
Olam International Ltd.	Singapore
The Hershey Co.	USA

PenSam's eksklusionsliste

PenSam har ekskluderet ca. 325 selskaber, hvor det største antal er relateret til kontroversielle våben samt selskaber inden for kul og tobak.

Ad 3. Dialog med danske virksomheder

PenSam er ikke i øjeblikket i direkte dialog med danske virksomheder. PenSam har dog indenfor de sidste 3 - 5 år været i dialog med Danske Bank og Nordea om forskellige problematikker bl.a. cum-ex sagen og Danske Banks hvidvaskesag i Estland.

Ad 4. Stemmeafgivelser på generalforsamlinger

PenSam samarbejder med ISS Proxy Voting agenten omkring den løbende stemmeafgivning på generalforsamlinger, hvor der stemmes efter PenSam's retningslinjer. Principielt stemmes der på alle generalforsamlinger, hvor PenSam er aktionær. Se nærmere i dokumentet "*Ansvarlige investeringer og aktivt ejerskab 2021*" på https://www.pensam.dk/om_pensam/investeringer/vi-investerer-ansvarligt.

PenSam har i 2020 stemt på 1.392 generalforsamlinger, og der er på 609 generalforsamlinger stemt imod ét eller flere forslag fra ledelsen. PenSam har i alt stemt på 18.683 forslag, og på 1.549 forslag, svarende til ca. 8,5%, er der stemt imod ledelsens anbefalinger. De fleste stemmer imod ledelsen er indenfor områderne governance og aflønning.

PenSam har på 22 generalforsamlinger stemt for 25 forslag, der fremmer den grønne omstilling. Forslagene har bl.a. drejet sig om, at selskaber skal følge Paris-aftalen, øget transparens og mål for reduktion af CO2-udledning, diverse klimarapporter m.m.

I Danmark har PenSam stemt på fire generalforsamlinger, og der er på tre generalforsamlinger stemt imod ét eller flere forslag fra ledelsen.

I nedenstående link kan det ses, hvordan PenSam har stemt på de enkelte generalforsamlinger.
<https://vds.issgovernance.com/vds/#/ODEzNQ==/>

Ad 5. Diverse

Climate Action 100+

PenSam deltager i investorsammenslutningen Climate Action 100+, som er en sammenslutning mellem 373 af verdens største investorer, med samlet 35 billioner USD under forvaltning. Formålet er at påvirke i øjeblikket 161 af verdens største CO₂-udledere, til at leve op til Paris-aftalen og begrænse CO₂-udledningen fra deres aktiviteter. Det vurderes, at de 161 selskaber tegner sig for ca. 80% af udledningen fra den globale industri. Foreløbigt har tiltaget været en succes, da det er lykkedes at komme i god dialog med mange virksomheder, ligesom en del selskaber har opsat mål for at reducere CO₂-udledningen.